

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ		
ПРИМЉЕНО: 29.09.2024		
Орг. јед.	Број	Примет
	1658/1	

Извештај комисије за избор др Милене Улчар у звање виши научни сарадник

На седници Научног/Наставно-научног већа Филозофског факултета у Београду одржаној 25.9.2025. именовани смо у комисију за избор др Милене Улчар у звање виши научни сарадник.

Прегледом материјала који нам је достављен, као и на основу увида у његов/њен научни рад и публикације, Наставно-научном већу Филозофског факултета у Београду подносимо овај извештај.

1. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Име и презиме: Милена Улчар

Година рођења: 1988

Радни статус: запослена

Назив институције у којој је запослен: Универзитет у Београду – Филозофски факултет

Претходна запослења: Универзитет у Београду – Филозофски факултет

Образовање

Основне академске студије:

2007-2011 Универзитет у Београду – Филозофски факултет

Одбрањен мастер или магистарски рад:

2011 Универзитет у Београду – Филозофски факултет

Одбрањена докторска дисертација:

2018 Универзитет у Београду – Филозофски факултет

Постојеће научно звање: научни сарадник

Научно звање које се тражи: виши научни сарадник

Датуми избора у стечена научна звања (укључујући и постојеће)

научни сарадник: реизбор 23.12.2024.

Област науке у којој се тражи звање: хуманистичке науке

Грана науке у којој се тражи звање: историја уметности

Научна дисциплина у којој се тражи звање: Европска историја уметности новог века

Назив матичног научног одбора којем се захтев упућује: МНО за историју, археологију и етнологију

Стручна биографија

Милена М. Улчар (Универзитет у Београду – Филозофски факултет, Одељење за историју уметности) докторирала је 2018. године дисертацијом „Реликвијари у Боки Которској од 17. до 19. века“, реализованом под менторством проф. др Саше Брајовић, са просечном оценом 10. Дисертација је резултат вишегодишњег истраживања материјалног и визуелног наслеђа Боке Которске, комбинованог са анализом иконографских и културолошких аспеката раног новог века.

Од 2017. ангажована је као истраживач-сарадник на пројекту Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије бр. 177001 „Представе идентитета у вербално-визуелној култури новог века“, а од 2020. на пројекту бр. 451-03-47/2023-01/20016 Универзитета у Београду – Филозофског факултета. Учествовала је и на пројекту „Човек и друштво у време кризе“ (2021–2022). Тренутно је запослена на пројекту број 451-03-137/2025-03/200163. Научни рад допуњује студијским боравцима на Универзитету Кембриџ (British Scholarship Trust) и Универзитету у Редингу (Society for Renaissance Studies).

Аутор је и коаутор више радова у домаћим и међународним публикацијама.. Излагала је на релевантним конференцијама у Београду, Котору, Риједи, Сплиту, Софији и Риму. Активно учествује у настави на мастер и докторским студијама и члан је уредништва часописа *Artium*, као и повереница Филозофског факултета у Синдикату запослених у научноистраживачкој делатности Србије.

Чланица је Друштва историчара уметности и визуелне културе новог доба, Центра за визуелну културу Балкана, као и Европске асоцијације Библијских студија (EABS).

2. ПРЕГЛЕД НАУЧНЕ АКТИВНОСТИ

Грана науке: историја уметности

Научна дисциплина: Европска историја уметности новог века

Истраживачки правац 1: **Реликвијари и материјална култура раног модерног доба**

Истраживање реликвијара у Боки Которској од XVII до XIX века представља важан научни допринос, јер овај корпус предмета није био тема систематичне методолошке анализе. У књизи *Парадокс тјелесног* (2022) реликвијари са ових простора су први пут проучени као динамични објекти који кроз интеракцију са верником постају актери колективне меморије и идентитетских стратегија. У раду „The 1667 Earthquake in the Bay of Kotor“ (2021) додатно је показано да материјални предмети постају медијатори друштвеног опоравка. Овај правац спаја анализу материјалности, архивских извора и теорија тела, доказујући да реликвијари нису само артефакти већ агенти религијског и друштвеног искуства верника. Методолошки иновативан приступ уноси антрополошку и ширу културолошку перспективу у историју уметности, чиме се значајно шири истраживачко поље и унапређује разумевање наслеђа југоисточне Европе. Фокус је на функцији и перцепцији предмета, њиховим визуелним и социјалним механизмима, што омогућава методолошки иновативан увид у динамику сакралне материјалности, превазилазећи класичне каноне и границе дисциплине.

Истраживачки правац 2: **Визуелизација страдања и телесности**

Истраживање визуелизације физичког насиља у раном модерном добу користи интердисциплинарни приступ који интегрише историју визуелне културе, неуронауку и студије емпатије. У раду „One Body, Many Torsos“ (2019) показано је да фрагментација и мучеништво Христовог тела има значајну функцију у обликовању друштвене стварности, док је у студији „Насиље и емпатија“ (2024) и „Визуелизација Христове патње“ (2024) истакнуто да прикази страдања посредују између доживљаја насиља и емоције саосећања. Посебан фокус је на динамичним односима између приказаног насиља, субјекта и посматрача, при чему се анализира како визуелни, вербални и други медији активирају тјелесни, емоционални и когнитивни одговор. Кроз примену афективних теорија и антропологије тела доказано је да визуелна култура раног модерног доба артикулише емотивне и идентитетске стратегије заједнице. Овај методолошки искорак превазилази традиционалне формално-стилске анализе, нудећи ново разумевање односа између слике, тела и верника, и тиме значајно доприноси ширењу поља историје уметности и хуманистичких наука.

Истраживачки правац 3: **Анимизам у сакралној визуелној култури**

Истраживање анимизма у сакралној култури венецијанског приморја представља методолошки искорак у изразито интердисциплинаран приступ визуелној култури прошлости. У овом истраживању посебан фокус се ставља на проучавање онтолошке хибридности и конвертибилности односа субјект-објект. У раду „Animism, naturalism, and miraculous icons“ (2023) показано је да сакрални предмети функционишу као „жива“ бића, са способношћу да посредују између људског и божанског. У чланку “‘Equal Rites’: Fragmenting and Healing Bodies in the Early Modern Bay of Kotor” (2020) разматра се способност тако схваћених објеката да најдиректније делују на своје окружење. Такав приступ комбинује иконографску анализу, антропологију религије, психолошке теорије дисоцијације и actor-network (социолошке) теорије, наглашавајући како сакрални предмети делују као активни чиниоци побожности и колективног памћења. Овим правцем истраживања унапређено је разумевање чудотворности као релационог феномена који повезује тела, чула и ритуалне аспекте побожности.

3. ПРИКАЗ НАЈЗНАЧАЈНИЈИХ РЕЗУЛТАТА

1. Ulčar, M., “Animism, naturalism, and miraculous icons in the Venetian Bay of Kotor”, *Res: Anthropology and Aesthetics* 79-80 (2023), 244-254.

Рад уводи савремене теорије анимизма у анализу раномодерне сакралне уметности, показујући да је ненатуралистички стил био нужан предуслов за „успешно“ оживљавање чудотворних слика. Овај рад показује да управо „вишак материјалности“ и наглашена стварност артефакта омогућавају изненадни онтолошки скок ка чудесном. На тај начин ауторка гради иновативан оквир *епицене онтологије светог*,

који обједињује анимистичке и филозофске аспекте сакралне визуелности. Интердисциплинарно спаја историју уметности, антропологију, когнитивне науке и теорије медија, премашујући традиционалне хуманистичке анализе са савременим расправама о техно-анимизму, агенцији и вештачкој интелигенцији. Рад истовремено истиче трансисторијску релевантност когнитивних механизма перцепције „живог у неживом“. **Улога кандидата:** водећа ауторка. Урадила је самостално концептуализацију методолошког оквира, спајање хуманистичких и когнитивних приступа, анализу примарне историјске грађе и формулисање нових концептуалних категорија.

2. Ulčar, M., “‘Equal Rites’: Fragmenting and Healing Bodies in the Early Modern Bay of Kotor, in: *Domestic Devotions in Medieval and Early Modern Europe*, ed. S. Ryan, Basel: MDPI, 2020, 313-331.

Рад доноси значајан методолошки и појмовни помак у истраживању реликвијара раног модерног периода. Уведен је аналитички појам „лечења реликвијара“ који премашује традиционалне интерпретације о њиховој пукој поправци, показујући да се поступци интервенције над сакралним предметима могу разумети у категоријама анимистичког и медицинског дискурса. Комбинацијом архивских извора (катихизиса, проповеди, судских списа) и материјалних трагова на реликвијарима, рад разграђује устаљене бинарне опозиције између „ортодоксног“ и „сујеверног“, „институционалног“ и „популарног“, и предлаже модел континуитета побожних пракси. Посебан допринос чини идентификација и интерпретација улоге Св. Освалда, чије локално поштовање у Боки Которској добија ново тумачење у вези са контекстом историје тела. Рад тако истовремено проширује домен историје уметности, антропологије тела и студија материјалне културе. **Улога кандидата:** водећа ауторка. Кандидаткиња је самостално спровела архивска и теренска истраживања, извршила материјалну и иконографску анализу реликвијара и других сакралних предмета, формулисала теоријски оквир и израдила рукопис у целини.

3. Улчар, М., *Парадокс телесног. Реликвијари у Боки Которској од 17. до 19. вијека*, Београд: Универзитет у Београду – Филозофски факултет, Центар за визуелну културу Балкана, 2022.

Монографија „Парадокс телесног“ представља оригиналан и систематичан научни допринос у области историје уметности и културне антропологије тела. Књига први пут обједињује и концептуално разрађује појам телесног парадокса у религијским, уметничким и друштвеним праксама раног модерног периода, са посебним освртом на простор Боке Которске у оквиру Млетачке републике. Ауторка анализира амбивалентне представе и употребе тела – између светог и профаног, лечења и повређивања, интеграције и фрагментације – и показује да се ови супротстављени дискурси у пракси јављају као комплементарни. Овим радом успоставља се нови интердисциплинарни модел тумачења телесности, који повезује историјску-уметничку, теолошку и антрополошку перспективу. Књига је препозната као значајна референтна студија за разумевање материјалне културе, ритуалних пракси и култа реликвија у ширем европском контексту. **Улога кандидата:** Ауторка је самостално осмислила, спровела и објединила истраживање, извршила анализу архивских извора, визуелног материјала и релевантне литературе, те у целини написала и концептуално заокружила монографију.

4. Улчар, М., „Насиље и емпатија: представе бичевања у Боки Которској раног модерног доба“, у: *Тело и насиље у уметности и визуелној култури раног модерног доба*, ур. С. Брајовић, Београд: Универзитет у Београду – Филозофски факултет 2024, 111-133.

Рад доноси нову интердисциплинарану анализу трансформације репрезентације телесног страдања од 16. до 18. века у локалном историјско-културном контексту. Ауторка показује да, иако визуелни прикази мучења губе видљиве физичке повреде, вербални описи патње задржавају елементе телесног страдања, што омогућава перформативни и емпатски одговор верника. Рад истражује како комбинација визуелних и текстуалних медија, у контексту проповеди и локалних културних пракси, обликује психолошку и телесну реакцију публике, пружајући увид у динамику емпатије у раном модерном периоду. Посебан акценат је стављен на антрополошке теорије афекта и интерпретацију емпатских одговора посматрача. **Улога кандидата:** Ауторка је самостално истражила визуелни и архивски материјал у оквиру теренског истраживања, створиши синтезу примарних извора и методолошки актуелне секундарне литературе.

5. Ulčar, M., “Pars pro toto or Not? Fragmentation and Identity in the Early Modern Votive Culture”, *Acta historiae medicinae, stomatologiae, pharmaciae, medicinae veterinariae* 43/2 (2025), 7-28.

Рад истражује сребрне заветне плочице из Боке Которске (17–18. век) као сложене визуелне и онтолошке записе индивидуалних и колективних кризних периода. Плочице приказују лаичка и сакрална тела, често фрагментована, која креирају хибридне ентитете и превазилазе класичну поделу

субјекат–објекат. Методолошки, рад комбинује иконографску анализу, компарацију визуелних структура и историје чула и тела, откривајући како фрагментација и визуелизација тела посредују између људског и божанског, субјективног и објективног. Научни значај се огледа у анализирању раномодерних стратегија конструкције идентитета, уз допринос концептуалној реконструкцији хибридних визуелних и онтолошких модела у заветној култури барока. **Улога кандидата:** самостално теренско истраживање материјала у цркви Госпе од Шкрпјела у Перасту, архивских збирки у Боки Которској, методолошка поставка, концептуално уобличавање релевантних питања о историји телесности и идентитета.

4. ПОКАЗАТЕЉИ УСПЕХА У НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОМ РАДУ

4.1. Утицајност

Цитираност (база Google Scholar): 22, Хиршов индекс: 2

Списак цитираних радова:

Ulčar, M., "Saints in parts: image of the sacred body in an early modern Venetian Town", *Sixteenth Century Journal* 48, 1 (2017), 67–86.

- Jacobs, F. H., "Infirmary in Votive Culture. A case study from the sanctuary of the Madonna dell'Arco, Naples", in: *Representing Infirmary in Renaissance Italy*, Routledge, 2020, 191-212.
- Brajović S., Koprivica T., *Vizuelna kultura mediteranske Crne Gore od 15. do 20. vijeka*, Podgorica: CANU, 2021, 73, 74.

Brajović, S., Ulčar, M., "Legends, Images and Miracles of the Virgin Mary in the Bay of Kotor in Early Modern Period", *Ikona* (10), 2017, 149–158.

- Piperski, N., "Čudotvorna ikona Gospe Gradovrške i njen kult u narodu „tri vere“ na Balkanu i Mediteranu", 2020, 156-163.
- Marušić, M. M., *Thurifer Angels of the Crucifixion Groups in Ragusan Friaries: Wonders, Images and Cults*, *Dubrovnik Annals* 22 (2018), 51-73.
- Marušić M. M., "Curtain Frames of the Altar Retables and the Early Modern Reframing of the Dalmatian imagines antiquae", 201X, 55-67.
- Marco Romio, *Le mura di Cattaro. Dottorska disertacija*, Univ. degli Studi di Trieste, 2019/2020, 122.

Ulčar, M., "Relikvijar Svetog Križa i proslava Uskrsa u Perastu. Radovi Instituta za povijest umjetnosti 39", 2015, 99–108.

- Marušić, M. M., "Hereditary Ecclesiae and Domestic Ecclesiolae in Medieval Ragusa (Dubrovnik)", *Religions*, 2020, 1-14.
- Asturić, M., "Veliki Tjedan u Bročansko-Stonskoj Kulturnoj Baštini", *Ethnologia Dalmatica* 26, 2019, 67-96.

Ulčar, M., "Equal Rites": Fragmenting and Healing Bodies in the Early Modern Bay of Kotor", *Religions* 10(11), 2019, 1–18.

- Đorđević, J., "Mrtvi i njihova svakodnevica: posmatranje poznovizantijskih funerarnih programa iz groba", 2020, 146-155.
- Berg, R., Välimäki, R., Kaisa Koponen, A., Corralini, A., "Introduction: Tangible Religion from Antiquity to the Early Modern Period", 2020, 9-33.

Ulčar M., "Sensations of the glorious head. Veneration of the Saint Tryphon's reliquary through the liturgical year", in: *Beyond the Adriatic sea*, ed. S. Brajović, Novi Sad 2015, 151–172.

- Brajović, S., Erdeljan, J., "Praying with the senses. Examples of icon devotion and the sensory experience in medieval and early modern Balkans", *ЗОГРАФ* 39 (2015), 57–63, 60.
- Brajović S., Koprivica T., *Vizuelna kultura mediteranske Crne Gore od 15. do 20. vijeka*, 2021, 73, 74.

Улчар, М., *Парадокс тјелесног. Реликвијари у Боки Которској од 17. до 19. вијека*, Београд: Филозофски факултет, 2022.

- Вук Даутовић, *Сребрнина из колекција Историјског музеја Србије*, 2024, 15.
- Тело и насиље у уметности и визуелној у култури раног модерног доба, *Зборник радова*, ур. С. Брајовић, Београд 2024, 36.
- Brajović S., Koprivica T., *Vizuelna kultura mediteranske Crne Gore od 15. do 20. vijeka*, 2021, 73, 74.

Ulčar M., *Odnos imitacije i ekspresije u kulturi i vizuelnoj kulturi njemačkog romantizma (rukopis master rada, Filozofski fakultet u Beogradu)*, 2012, Beograd.

- Борозан, И. Б., "Култ Рафаела и назаренско сликарство: Богородица са Христом Аксентија Мародића на ковиљском иконостасу", 2018, 197-213.

Ulčar, M., Peraške poklade 1715. godine: susret kultura. Godišnjak Pomorskog muzeja Crne Gore, LIX–LX, tom II. Kotor: Pomorski muzej, 2013–2017, 273–281.

- Marjanović, Z., Koraljica srebrom zakovana. Poj od Budve i Ljute. Prema rukopisu Mijata Sabljara iz 1854. godine, 2020, 93, 216.

Ulčar, M., "Relikvijar Svetog Križa i proslava Uskrsa u Perastu", Radovi Instituta za povijest umjetnosti 39, 2015, 99-108.

- Marušić, M. M., "Hereditary Ecclesiae and Domestic Ecclesiolae in Medieval Ragusa (Dubrovnik)", 2020, 1-14.

- Asturić, M., „Veliki Tjedan u Bročansko-Stonskoj Kulturnoj Baštini“, 2019, 67-96.

Brajić, S., Ulčar, M., "Silver Covers, Iron Grids and Sensory Experience. Simultaneousness of Iconoclastic and Iconophilic Nature of Veneration in the Early Modern Bay of Kotor", Ikon (11), 2018, 83–92.

- Marušić M. M., "Curtain Frames of the Altar Retables and the Early Modern Reframing of the Dalmatian imagines antiquae", 201X, 55-67.

4.2. Руковођење пројектима и потпројектима (радним пакетима)

У оквиру интерног факултетског пројекта „Човек и друштво у време кризе“ (Филозофски факултет, 2021–2022), кандидаткиња је обављала дужност руководиоца радног пакета 1 „Прикупљање извора и сакупљање фотодокументације“. Радни пакет је подразумевао прикупљање и систематизацију релевантних извора, као и израду фотодокументације, а задаци су реализовани у целости у складу са планом и програмом пројекта.

4.3. Образовање научних кадрова

Учешће у настави на докторским и мастер академским студијама:

Универзитет у Београду – Филозофски факултет

Студијски програм: Историја уметности

Списак предмета:

1. *Историја уметности и визуелне културе новог века (2021)* на мастер студијама (изборни предмет, ЕСПБ 6)
2. *Критички појмови историје уметности новог века 2* на докторским студијама (изборни предмет, ЕСПБ 10)

4.4. Награде и признања

2016: *Voya Kondić nagrada* (godišnja nagrada koja se dodeljuje od 1997. godine korisnicima stipendije Britanskog stipendijskog fonda (British Scholarship Trust) koji su najbolje iskoristili svoju studijsku posetu, na osnovu prijave koju podnose fondaciji.)

4.5. Допринос развоју одговарајућег научног правца

Кандидаткиња је након одбране докторске дисертације развила истраживачки корпус који је значајно унапредио област историје сакралне уметности на простору Балкана. Посебан допринос се огледа у методолошким иновацијама увођењем концепта онтолошке хибридности светих тела у новом веку, који се разматра у интердисциплинарној перспективи историје уметности, антрополошких теорија и психологије (неуро науке). Предмети истраживања историје уметности посматрају се као субјекти и објекти истовремено, чиме се преиспитују бинарне категорије, а уводи се другачији аналитички модел интерпретације визуелне културе. Тема истраживања превазилази тему реликвијара на тлу Боке Которске, обрађену у докторској дисертацији, и шири се на теме светих слика, чудотворних икона и заветних дарова насталих у периоду раног модерног доба (17. и 18. век).

У раду „Equal Rites: Fragmenting and Healing Bodies“ (2020) Улчар уводи концепт онтолошке хибридности тела, показујући како фрагментација тела на вотивним иконама и сликама функционише као средство реконструкције иденитета, док се свети предмети третирају као субјекти и објекти истовремено, способни за агенсност попут живих бића. Рад „The 1667 Earthquake in the Bay of Kotor“ (2021) истражује визуелизацију колективних и индивидуалних кризних искустава, показујући како се сакрални наративи користе за социјално и психолошко оснажење кроз перспективу анимистичког третирања светих предмета, као и преговарања о идентитеским карактеристикама објеката. У „Animism,

Naturalism, and Miraculous Icons“ (2023) кандидаткиња анализира анимацију чудотворних икона као простор сусрета материјалног и биолошког, доприносећи трансдисциплинарним студијама историје религије и теорије перцепције. У овом научном чланку се посебно поцртава концепт онтолошке хибридности, преиспитују се традиционалне бинарне категорије „субјект–објект“ и „живо–неживо“. Методолошки, рад комбинује историјско-уметничку анализу са антрополошким и психолошким приступима. Рад „Насиље и емпатија: представе бичевања“ (2024) и „Визуелизација Христове патње“ (2024) доносе иновативан приступ проучавању телесног страдања и емпатије, позиционирајући свето тело као простор промишљања хибридности и емпатског одговора посматрача из угла афективних теорија етнологије и психолошких приступа трауматском искуству. Рад „Čudotvornost i identitet: odnos subjekta i objekta“ (2018) систематизује интеракције субјекта и објекта у контексту чудотворности, указујући на релативност методолошких категорија бинарности. „Pars pro toto or Not? Fragmentation and Identity“ (2025) је научни чланак који продубљује анализу фрагментације тела и идентитета, уводећи аналитички модел који омогућава разумевање тела и предмета као хибридних ентитета, користећи као предмет истраживања представе тела на заветним плочицама у црквама Боке Которске.

У овим радовима, објављеним у релевантним међународним и домаћим научним часописима и монографским издањима, кандидаткиња је јасно позиционирана као водећа ауторка и носилац истраживачких идеја. Разматрани резултати научног рада др Милена Улчар темеље се на прецизном и систематичном самосталном истраживачком раду који обухвата откривање и тумачење примарних историјских извора, као и компетентну примену савремених методолошких приступа. Научни допринос ове групе радова је двострук. Прво, развија се нова аналитичка парадигма која омогућава разумевање визуелне културе као динамичног простора у којем тела и предмети могу мењати своју онтолошку природу. Поред тога, отвара се могућност систематског проучавања сакралне визуелне културе која нуди концептуалне алате за будућа интердисциплинарна истраживања материјалне културе Балкана.

5. БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

(за период трајања звања научни сарадник, од 2018. до 2025. године)

I Монографије, монографске студије, тематски зборници, лескикографске и картографске публикације међународног значаја M10

1. Ulčar, M., “‘Equal Rites’: Fragmenting and Healing Bodies in the Early Modern Bay of Kotor, in: *Domestic Devotions in Medieval and Early Modern Europe*, ed. S. Ryan, Basel: MDPI, 2020, 313-331. ISBN: 978-3-03928-913-4 (M13 – 7)

2. Ulčar, M., “The 1667 Earthquake in the Bay of Kotor: A History of Resilience”, in: *Culture of Remembrance, Visuality, and Crisis in the Balkans (17th-20th Century)*, ed. N. Makuljević, Belgrade: Faculty of Philosophy, University of Belgrade, 2021, 31-49. ISBN: 978-86-6427-191-2 (M14 – 5)

II Радови објављени у научним часописима међународног значаја; научна критика; уређивање часописа M20

1. Ulčar, M., Brajović S, “One Body, Many Torsos: Depicting the Tormented Body of Christ in Early Modern Bay of Kotor”, *IKON* 12 (2019), 97-106. (M23 – 4)
DOI: 10.1484/j.ikon.4.2019014

2. Ulčar, M., “Animism, naturalism, and miraculous icons in the Venetian Bay of Kotor”, *Res: Anthropology and Aesthetics* 79-80 (2023), 244-254.
DOI: 10.1086/726264 (M22 – 5)

III Зборници међународних научних скупова M30

1. Ulčar, M., “Somatic Triggers of Holliness: Early Modern Reliquaries in the Venetian Bay of Kotor”, in: *Southeast European Silversmithing: Liturgical Objects and the Construction of a Cultural, Technological and Iconographical Network in the Early Modern Period. Book of Abstracts*, ed. V. Dautović, D. Boykina, M. Jerman, Belgrade 2022 (M34 – 0,5)
ISBN: 978-86-6427-239-1

2. Ulčar, M., “Collective Patronage of St. Tryphon’s Head Reliquary in Venetian Kotor”, *Southeast European Silversmithing. Artisans, Donors, and the Concept of Piety during the Early Modern Period. Book of Abstracts*; Sofia 2024, 28-29. ISBN 978-619-7619-430 (M34 – 0.5)

IV Монографије националног значаја M40

1. Ulčar, M., „Barokni relikvijari Boke Kotorske“, u: *Bokobran. Razgovori o kulturi i umjetnosti Boke Kotorske*, ur. N. Šarčević, Zagreb: ArTresor naklada, Institut za povijest umjetnosti, 2019, 263-275. (M44 – 3)
ISBN: 978-953-8012-27-3
2. Улчар, М., *Парадокс тјелесног. Реликвијари у Боки Которској од 17. до 19. вијека*, Београд: Универзитет у Београду – Филозофски факултет, Центар за визуелну културу Балкана, 2022. (M42 – 7)
ISBN: 978-86-6427-218-6
3. Ulčar, M., „Manirizam“, *Rečnik pojmova likovnih umetnosti i arhitekture*, III tom, Beograd: SANU - Zavod za udžbenike, 2023, 131-133. (M46-1)
ISBN 978-86-17-20917-7
4. Улчар, М., „Насиље и емпатија: представе бичевања у Боки Которској раног модерног доба“, у: *Тело и насиље у уметности и визуелној култури раног модерног доба*, ур. С. Брајовић, Београд: Универзитет у Београду – Филозофски факултет 2024, 111-133.
ISBN: 978-86-6427-345-9 (M44 – 3)

V Радови у часописима националног значаја

1. Ulčar, M., „Čudotvornost i identitet: odnos subjekta i objekta u Boki Kotorskoj 17. vijeka“, *Limes plus: geopolitički časopis* 18 (2018), 155-172. (M51 – 3)
ISSN: 1820-0869
2. Ulčar, M., „Refashioning the Reliquaries in the Early Modern Bay of Kotor“, *Konteksti culture: Studije iz humanistike i umjetnosti* 1 (2023), 45-61. (M53 – 1) ISSN 3027-4222
3. Улчар, М., „Визуелизација Христове патње у Боки Которској раног модерног доба“, *Зборник Народног музеја Србије* 26/2 (2024), 69-86. ISSN 0522-8352 (M51 – 3)
4. Улчар, М., „Реликвијари-медаљони у Боки Которској раног модерног доба“, *Зборник. Музеј примењене уметности* 20 (2024), 11-24. ISSN 0522-8328 (M51 – 3)
5. Ulčar, M., „Pars pro toto or Not? Fragmentation and Identity in the Early Modern Votive Culture“, *Acta historiae medicinae, stomatologiae, pharmaciae, medicinae veterinariae* 43/2 (2025), 7-28. ISSN 0352-7840. (M51 – 3)
6. Ulčar, M., „Tijelo i stradanje u Perastu ranog modernog doba – Relikvijari iz crkve Svetog Nikole“, *Godišnjak Pomorskog muzeja u Kotoru* 71 (2025), 388. ISSN 0350-6673 (M51 – 3)

VI Предавања по позиву на скуповима националног значаја

1. Улчар, М., „Визуелизација односа субјекта и објекта на вотивима раног модерног доба у Боки Которској“, у: *Култура сећања, визуелност и кризе на Балкану од 17. до 20. века, књига апстраката*, ур. Н. Макуљевић, Београд: Центар за визуелну културу Балкана, Филозофски факултет – Универзитет у Београду, 2022. ISBN 978-86-6427-217-9 (M64 – 0.5)
2. Улчар, М., „Насиље и емпатија: представе бичевања у Боки Которској раног модерног доба“, у: *Тело и насиље у уметности и визуелној култури раног модерног доба. књига апстраката*, ур. С. Брајовић, Београд: Филозофски факултет – Универзитет у Београду, 2024, 26-27. ISBN: 978-86-6427-303-9 (M64 – 0.5)

6. КВАНТИФИКАЦИЈА НАУЧНИХ РЕЗУЛТАТА КАНДИДАТА

Врста резултата	Вредност резултата (Прилог 2)	Укупан број резултата (укупан број резултата који подлежу нормирању)	Укупан број бодова (укупан број бодова након нормирања)
M13	7	1	7
M14	5	1	5
M22	5	1	5
M23	4	1	4
M34	0.5	2	1
M42	7	1	7

M44	3	2	6
M46	1	1	1
M51	3	6	18
M64	0.5	2	1
УКУПНО			55

Поређење са минималним квантитативним условима за избор у тражено научно звање

Диференцијални услов за оцењивани период за избор у научно звање: научно звање	Неопходно	Остварени нормирани број бодова
Укупно	50	M13 = 7 M14 = 5 M22 = 5 M23 = 4 2xM34 = 1 M42 = 7 2xM44 = 6 M46 = 1 6xM51 = 18 2xM64 = 1 Укупно = 55
Обавезни (1): M11+M12+M13+M14+M21+M22+M23+M24+M31+ M41+M42+M43+M44+M51	30	M13 = 7 M14 = 5 M22 = 5 M23 = 4 M42 = 7 2xM44 = 6 6xM51 = 18 Укупно = 52

7. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Комисија је на основу увида у достављену документацију и научни опус др Милене Улчар, научног сарадника на Одељењу за историју уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду, размотрила све елементе њене биографије, објављених радова, монографија, учешћа на научним скуповима и резултата истраживачког рада у земљи и иностранству. Једногласно се констатује да кандидаткиња испуњава све прописане услове за избор у више научно звање, као и да својим досадашњим радом представља истакнутог и признатог истраживача у области историје уметности раног модерног доба.

Др Улчар је дипломирала и докторирала на Филозофском факултету у Београду, где је 2018. године одбранила докторску дисертацију из области историје уметности са највишим оценама. У средишту њеног научног интересовања налазе се питања културе сакралног предмета, реликвијара, визуелизације страдања и ритуалних пракси, као и теме анимизма у хришћанској уметности раног модерног доба. Њен истраживачки приступ одликује се наглашеном интердисциплинарношћу и отвореношћу ка новим методолошким оквирима: успешно интегрише класичну иконографску анализу са савременим достигнућима историјских наука, антропологије, теоријама афекта и когнитивним наукама. На тај начин успоставља нове

интерпретативне моделе и нуди перспективе које имају одјек и ван уске области историје уметности.

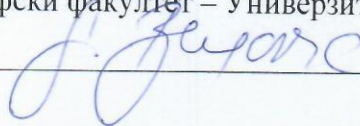
Објавила је више радова у реномираним домаћим и међународним часописима, као и у зборницима са конференција високог ранга. Посебно се издваја њена монографија *Парадокс тјелесног* (2022), која се у домаћој и регионалној академској јавности већ препознаје као референтно дело за проучавање односа тела, страдања и сакралних предмета у визуелној култури. Њени радови цитирани су у релевантној литератури и сведоче о високом степену оригиналности, те о континуираном доприносу развоју научне дисциплине.

Др Улчар је активно учествовала на бројним научним конференцијама у земљи и иностранству, где је представљала резултате својих истраживања и тиме значајно допринела међународној видљивости српске науке. Усавршавала се на престижним институцијама, попут Универзитета у Кембриџу, што додатно потврђује њену интегрисаност у ширу европску академску заједницу. Осим истраживачког рада, значајан је и њен допринос настави на мастер и докторским студијама, као и ангажман у уређивачким пословима и организацији научних скупова.

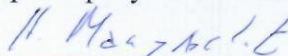
На основу свега наведеног, Комисија истиче да научноистраживачки рад др Милене Улчар представља значајан и оригиналан допринос развоју историје уметности, да је њен рад усклађен са највишим међународним стандардима и да у потпуности испуњава критеријуме за избор у звање вишег научног сарадника. Стога Комисија једногласно предлаже да се др Милена Улчар изабере у наведено звање.

У Београду, 29.9.2025.

проф. др Саша Брајовић, редовни професор
Филозофски факултет – Универзитет у Београду

проф. др Ненад Макуљевић, редовни професор
Филозофски факултет – Универзитет у Београду,

др Љиљана Стошић, научни саветник

Балканолошки институт САНУ

